

Наталья Папакина

Закономірностей формування продуктивних ознак тварин

LAP LAMBERT
Academic Publishing

Imprint

Any brand names and product names mentioned in this book are subject to trademark, brand or patent protection and are trademarks or registered trademarks of their respective holders. The use of brand names, product names, common names, trade names, product descriptions etc. even without a particular marking in this work is in no way to be construed to mean that such names may be regarded as unrestricted in respect of trademark and brand protection legislation and could thus be used by anyone.

Cover image: www.ingimage.com

Publisher:

LAP LAMBERT Academic Publishing
is a trademark of
International Book Market Service Ltd., member of OmniScriptum Publishing Group
17 Meldrum Street, Beau Bassin 71504, Mauritius

Printed at: see last page

ISBN: 978-613-9-85882-8

Copyright © Наталья Папакина

Copyright © 2018 International Book Market Service Ltd., member of OmniScriptum Publishing Group
All rights reserved. Beau Bassin 2018

**Закономірностей формування
продуктивних ознак тварин**

Автор: Папакіна Наталія Сергіївна

2018

ВСТУП

Загальномісцева чисельність овець, за даними FAO, FAOSTAT у 2009 році становила 1079 000 000 голів. За словами джерела, в глобальному масштабі Іран займає 4-е місце за чисельністю овець, яких нараховує понад 54 млн. Поголів'я худоби в Ірані станом на 2007 рік становило: овець 54млн.; кіз 26,5млн.; великої рогатої худоби 8,8 млн.; верблюди 146тис.; буйвол 550 тис. [1].

Останні роки, частина країн різко скоротила чисельність поголів'я, так у 2011 р. істотного скорочення поголів'я овець зазнала Австралія: порівняно з 1992 р. поголів'я зменшилось на 50,7 %, тобто у 2 рази, а з 2005 р. – на 27,7 %. За кількістю овець Австралія у 2011 р. утримує третю позицію у світі – 73,1 млн гол., після Китаю (138,84 млн гол.) та Індії (74,5 млн гол.). Лідерство зберігають Іран – 49 млн гол. та Судан – 52,08 млн гол. (фактичні дані за 2010 р.).

За останні 20 років спостерігається стала тенденція до нарощування поголів'я овець в Індії (на 46,7 % – від 50,78 до 74,5 млн гол.) та Судані (1992 – 2010 рр.) на 96,4 % – від 26,52 до 52,08 млн гол.

У Китаї досліджуваний період характеризується строкатою зміною поголів'я овець. Так, найбільше поголів'я було зафіксовано у 2005 р. (152,04 млн гол.), а найнижче – у 1992 р. (110,86 млн гол.). З 2005 до 2011 р. поголів'я овець зменшилось на 8,7 %. За 19-річний період темпи зростання в цій країні поголів'я овець становили 25,2 %. У 1992 – 2011 рр. в Україні, як в усіх пострадянських країнах, поголів'я овець надзвичайно скоротилося. У 1992 р. утримувалось 7,26 млн гол. овець, що становило 0,6 % від світового поголів'я цих тварин, а у 2011 р. – 1,1 млн гол., або 0,1 % відповідно.

На Україні, згідно офіційних даних [2], за останні 25 років поголів'я овець скоротилось більш ніж у 20 разів. Змінилось й структурне співвідношення чисельності овець у приватних та державних підприємствах, на даний час понад 90% тварин належать приватним власникам.

Породний склад збереженого поголів'я теж змінюється. Якщо на кінці Х сторіччя понад 30% становили вівці вовнового та вовного-м'ясного

напрямків продуктивності, то у наш час переваги набули вівці комбінованого та м'ясного напрямків продуктивності. Таке становище не є привілеєм нашої держави.

За останні 10 років чисельність поголів'я овець на планеті скоротилася на 4%, а виробництво вовни - на 17%. Водночас відбулись зміни обсягів виробництва баранини і овечого молока – зросли на 6,8 і 2,6%, відповідно. Причиною скорочення чисельності поголів'я овець у багатьох країнах, перш за все, є те, що овеча вовна на споживчому ринку витісняється штучними і синтетичними волокнами. При цьому дешеві пасовища для овець розорюються і засіваються технічними культурами, а спеціалізоване м'ясне і молочне вівчарство розвивається дуже повільно [3].

За даними племінного обліку, у даний час у господарствах та підприємствах України різної форми власності розводять овець 13 порід та 15 внутрішньопородних типів, які розподіляються за основними напрямками продуктивності наступним чином:

а) м'ясо-вовновий та вовново-м'ясний напрямок продуктивності: цигайська порода (внутрішньопородні типи: приазовський м'ясо-вовновий; кримський вовново-м'ясний); асканійська м'ясо-вовнова (внутрішньопородні типи: асканійські кросбреди та черноголові вівці; одеський; буковинський; дніпропетровський); асканійська тонкорунна порода (таврійський внутрішньопородний тип); прекос (внутрішньопородні типи: харківський та закарпатський); українська гірсько-карпатська порода (внутрішньопородні типи: передкарпатський; закарпатський); новозеландський коридель; латвійська темноголова; полварс; північно-кавказька; романівська; кавказький меринос; харківський тип м'ясо-вовнових овець.

б) смушковий напрямок продуктивності: каракульська порода (внутрішньопородний тип асканійський багатоплідний); сокільська порода [4].

Найбільш чисельними та районованими для Півдня України є:

Асканійська тонкорунна порода овець, яку відносять до вовново-м'ясного напрямку продуктивності. Традиційні особливості цієї породи, що була створена

Монографія є оглядом наукових видань з питань впливу клімату на продуктивність тварин, зокрема овець. Проаналізовані дані спостережень за період від 1960-х років ХХ сторіччя до нашого часу. Надана інформація про особливості розрахунку термічного балансу тонкорунних овець, при впливі окремих факторів середовища. Пояснюються особливості формування вовнової продуктивності у різних кліматичних умовах.

Папакіна Наталія Сергіївна – кандидат с.-г. наук, доцент. Спеціалізується на питаннях селекції овець та великої рогатої худоби. Учасник робочої групи міжнародного проекту ECOIMPACTта державного наукового проекту. Дане видання є результатом цієї роботи.

978-613-9-85882-8

